

VRHOVNI SUD KANADE

Presuda od 13.VI 1960.

Western Canada Steamship Company, Ltd.
c/a Canadian Commercial Corporation

Zajednička avarija - Dužnost vlasnika tereta da snosi razmjerni trošak - Dužna pažnja brodovlasnika pri provjeravanju sposobnosti broda za plovidbu

Brodu "Lake Chilco" puknula je stražnja osovina te je otegljen u Singapur. Rezervna osovina dopremljena je avionom iz Velike Britanije uz trošak od 22.018 dolara, dok bi trošak pomorskog prijevoza iznosio 246.75 dolara. Brodovlasnik zahtijeva da vlasnik tereta pridonese razmjerni trošak za zajedničku avariju u iznosu od 21.771 dolara, tj. cijenu zračnog prijevoza umanjenu za cijenu pomorske vozarine, jer je brzom dopremom osovine uštedio 24.606 dolara troškova boravka u luci.

Vlasnici tereta odbijaju plaćanje i tvrde da brodovlasnik nije upotrijebio dužnu pažnju pri provjeravanju sposobnosti za plovidbu broda prije početka putovanja.

Prvostepeni je sud presudio u korist brodovlasnika, a drugostepeni u korist vlasnika tereta. Vrhovni sud Kanade uvažio je žalbu brodovlasnika i donio presudu kojom obavezuje vlasnika tereta da plati utuženi iznos.

Osnovno je pitanje da li je brodovlasnik upotrijebio dužnu pažnju pri provjeravanju sposobnosti broda za plovidbu prije početka putovanja, a na što je bio obvezan teretnikom.

Vlasnik tereta tvrdi da je brod "Lake Chilco" dne 9.V 1947.g. u luci Victoria, /Britanska Kolumbija/ propelerom udario u jedan trupac i to takvom snagom da je stražnju osovinu oštetio, odnosno učinio je slabijom, a da je propustio da tu grešku ispravi i da je dopustio da brod počne putovanje. Pucanje osovine i gubitak propelera posljedica su te nepažnje brodovlasnika. Tvrdi, osim toga, da je brodovlasnik znao da je upravo ta vrsta brodova sklona kvarovima na stražnjoj osovini, te da je i pored toga dopustio da brod počne putovanje bez rezervne stražnje osovine.

Brodovlasnik priznaje da mu je bilo poznato da njegov brod, tipa "Victory", kao i ostali brodovi tog tipa, ima takvu konstrukcionu grešku od koje češće dolazi do pucanja stražnjih

osovina. Baš zbog tog znanja on je postupao u skladu s. uputama kompetentnog pomorskog instituta i pregledavao stražnju osovina svog broda, svake dvije, umjesto svake tri godine, kako je to uobičajeno. Osovina broda "Lake Chilco" bila je posljednji puta pregledana u travnju 1947. godine. Brod je udario u trupac u svibnju 1947, a osovina je na otvorenom moru pukla u rujnu iste godine. Nakon udaranja u trupac osovina nije ponovno pregledana, ali je posebna pažnja dulje vrijeme posvećena slušanju zvuka osovine.

Sud je našao da "početak putovanja" ne pada u vrijeme sudara sa trupcem u luci Victoria, već tek nakon ukrcaja prvog tereta za tuženog, a to je bilo u luci Mombasa 25. kolovoza 1947. Tek tada je ukrcao teret i tek tada je došlo do sklapanja ugovora o prijevozu, pa tužitelj mora dokazati da je prije početka tog putovanja upotrijebio svu dužnu pažnju. S obzirom na sve poduzete mjere od strane brodovlasnika, sud je stao na stajalište da je isti upotrijebio "dužnu pažnju", tim više što je postupio pažljivije nego što se to traži prema standardima Lloydovog registra, koji iziskuju pregled osovine svake tri, a ne svake dvije godine.

/LLIR 1960, str. 313-323/

S.V.

KANADSKI POMORSKI SUD U OKRUŽJU QUEBEC

Presuda od 28. XII 1959.

Leval & Co., Inc. c/a Colonial Steamships, Ltd.

Utvrđivanje pukotine na brodu prilikom nasukanja spada u nautičku djelatnost - Odgovornost broдача za konsultacije koje daje zapovjedniku broda njegovi kopneni namještenici

Brod tuženih brodovlasnika "David Barlay" tokom putovanja se nasukao i odsukao. Zapovjednik broda nije mogao utvrditi da li brod ima kakvu pukotinu. Ni u /telefonskoj/ konsultaciji s pomorskim savjetnikom brodovlasnika nije uspio objasniti da li brod propušta vodu, koliko ima vode, niti je mogao utvrditi postojanje kakve pukotine. Zbog toga je nastavio svoje putovanje do odredišne luke /Montreal/, gdje je teret iskrcan. Prilikom iskrcanja utvrđeno je da je teret velikim dijelom oštećen od vode, kao i to da brod ima pukotinu. Primaoci tereta su ustali tužbom u kojoj su postavili tvrdnju da brodska posada nije postu-